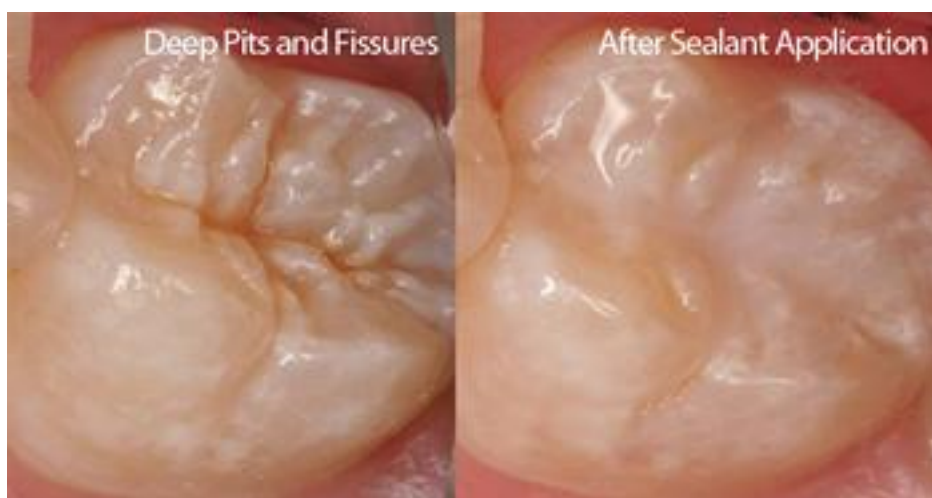

เคลือบหลุมร่องฟัน(Sealant)

การเคลือบหลุมร่องฟัน เป็นการใช้วัสดุทางทันตกรรมที่สามารถแทรกซึม เคลือบปิดหลุมและร่องฟันที่ลึก วัสดุที่ใช้ส่วนมากเป็นเรซินที่มีสีใสหรือสีขาวขุ่นเหมือนสีฟันธรรมชาติ หรือเป็นวัสดุจำพวกกlasses ไอโอโนเมอร์ที่มีสีชมพูส้ม มีคุณสมบัติในการปลดปล่อยฟลูออไรด์ เสริมสร้างการคืนกลับแร่ธาตุผิวฟันได้ ซึ่งความเหมาะสมในการใช้วัสดุชนิดต่างๆที่ทันตแพทย์เลือกใช้นั้น ขึ้นกับปัจจัยต่างๆ เช่น ลักษณะของฟันที่จะเคลือบ ความเสี่ยงฟันผุ และพฤติกรรมความร่วมมือของคนไข้ เป็นต้น

ลักษณะของฟันกรามแท้ก็มีหลุมและร่องฟันที่ลึกบนด้านบดเคี้ยว ทำให้มีเศษอาหารติดได้ง่าย เนื่องจากบางหลุมร่องลึกและแคบ ทำให้การทำความสะอาดทำได้ยาก ขนแปรงสีฟันไม่สามารถทำความสะอาดได้ไม่หมดจด มีคราบแบคทีเรียติดสะสมค้างอยู่ ซึ่งเป็นสาเหตุปัจจัยที่ทำให้เกิดฟันผุตามมา การเคลือบหลุมร่องฟันจะทำให้หลุมร่องของฟันตื้นขึ้น ป้องกันไม่ให้เศษอาหาร หรือคราบแบคทีเรียเข้าไปสะสมในหลุมร่อง และยังช่วยทำให้การทำความสะอาดฟันด้านนั้นๆทำได้ง่ายขึ้น

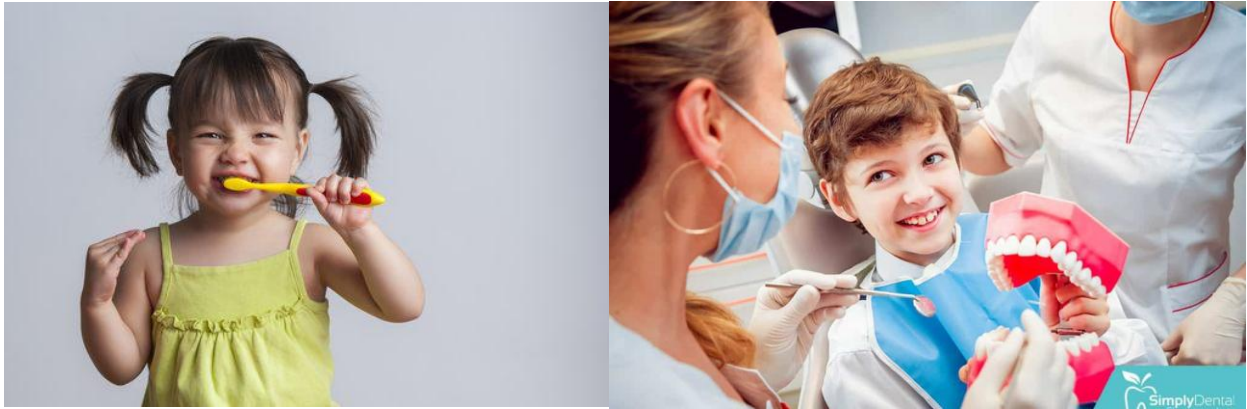

ภาพประกอบจาก <https://www.capstonedental.com.au/fissure-seals>

ช่วงอายุของเด็กประมาณ 6 ปี และวัยรุ่นประมาณ 12 ปี เป็นอายุโดยเฉลี่ยที่ฟันกรามแท้ซี่ที่หนึ่งและสองเริ่มขึ้นมาในช่องปาก ดังนั้นผู้ปกครองที่มีบุตรหลานในช่วงอายุนี้อาจได้รับคำแนะนำจากทันตแพทย์เกี่ยวกับการเคลือบหลุมร่องฟันเพื่อป้องกันฟันผุได้ การศึกษาวิจัยในเด็กและวัยรุ่น ทำการติดตามผลระยะเวลา 2 ปีพบว่าฟันกรามแท้ที่ได้รับการเคลือบหลุมร่องฟัน สามารถป้องกันฟันผุในด้านบดเคี้ยวได้มากถึง 51% เมื่อเทียบกับฟันที่ไม่ได้รับการเคลือบหลุมร่องฟัน

นอกจากฟันกรามแท้ที่เพิ่งขึ้นแล้ว ฟันซี่อื่นๆหากประเมินแล้วว่ามีความเสี่ยงฟันผุสูง ทันตแพทย์ก็อาจแนะนำให้ทำการเคลือบหลุมร่องฟันได้ในทุกช่วงอายุ เช่น ฟันกรามน้อย ฟันหน้าบนแท้ หรือฟันกรามน้ำนมที่มีหลุมร่องลึก เพื่อป้องกันการเกิดฟันผุ หรือแม้กระทั่งบริเวณหลุมร่องฟันเหล่านั้นเริ่มมีรอยผุระยะเริ่มต้นแล้วก็ตาม การเคลือบหลุมร่องฟันก็สามารถช่วยลดความเสี่ยงที่ฟันผุจะลุกลามได้

อย่างไรก็ตามการเคลือบหลุมร่องฟันเป็นเพียงวิธีการป้องกันรักษาหนึ่งที่มีประสิทธิภาพจำกัดเพียงบริเวณหนึ่งของฟันที่มีหลุมร่องลึกเท่านั้นดังนั้นกฎเกณฑ์สำคัญที่ไม่อาจละเลยได้ คือการดูแลสุขภาพช่องปาก แปรงฟันให้ทั่วทุกด้าน ใช้ไหมขัดฟันบริเวณซอกฟันเป็นประจำ และการพบทันตแพทย์ เพื่อตรวจเช็คฟันสม่ำเสมอทุก 6 เดือน เพื่อประเมินความเสี่ยงฟันผุ ช่วยส่งเสริมป้องกันฟันผุด้วยวิธีอื่นๆ เช่นการเคลือบฟลูออไรด์ และยังสามารถตรวจเช็คการยึดติดของวัสดุที่เคยเคลือบหลุมร่องฟันไปแล้ว หากวัสดุหลุดไปตามการใช้งานก็สามารถเคลือบหลุมร่องซ้ำใหม่ได้

ภาพประกอบจาก <https://th.theasianparent.com/how-to-make-children-brush-their-teeth>
<http://jacobdental.com/dental-tips-for-kids/>

อ้างอิง

1. Wright JT, Crall JJ, Fontana M, et al. Evidence-based Clinical Practice Guideline for the Use of Pit-and-Fissure Sealants. American Academy of Pediatric Dentistry, American Dental Association. *Pediatr Dent* 2016;38(5):E120-E36.
2. Beauchamp, J., Caufield, P. W., Crall, J. J., Donly, K., Feigal, R., Gooch, B., ...&Simonsen, R. (2008). Evidence-based clinical recommendations for the use of pit-and-fissure sealants: a report of the American Dental Association Council on Scientific Affairs. *The Journal of the American Dental Association*, 139(3), 257-268.
3. Ahovuo-Saloranta A, Forss H, Walsh T, Nordblad A, Mäkelä M, Worthington HV. Pit and fissure sealants for preventing dental decay in permanent teeth. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2017, Issue 7. Art. No.: CD001830. DOI: 10.1002/14651858.CD001830.pub5.